

[Alfred Jensen.]

besiddelse af, og auditøren er trådt i virksomhed.

Det er muligt, at det strider mod den pågældende kaptajns interesser; han er jo krigere og kan måske have interesse i, at der ikke skabes afspænding og mellemfolkelig forståelse. Men jeg vil tro, at selv de partier og ordførere, der herinde taler for flertallets forslag, tiltræder, at afspænding og mellemfolkelig forståelse er ønskelig — jeg vil have lov til at sige også nødvendig —, og så forekommer det lidet betryggende, at det ikke skulle være tilladt det mandskab, der er indkaldt til efteruddannelse, at drøfte disse forhold og udtale sig om dem. Det er muligt, som „Kristeligt Dagblad“ skriver, at man er stødt an mod en eller anden bestemmelse i reglementerne, men noget anstødeligt i initiativet, noget anstødeligt i de pågældendes optræden kan der absolut ikke være. Netop dette lille eksempel viser, hvor nødvendigt det er at tage spørgsmålet om mandskabets rettigheder op til behandling og også give udvidede rettigheder i forslaget om personelordningen. Jeg synes, det viser, at der i virkeligheden er tale om en militarisering herhjemme, når man ikke vil give mandskabet mulighed for at føre sådanne drøftelser og udtrykke sig, og ikke i selve loven vil foreskrive, hvilke rettigheder der i så henseende skal gives soldaterne.

Ministeren bestred ganske vist i sin fremsættelsestale, at der var nogen som helst grund til at snakke om militarisering af det danske folk, men det forekommer mig, at netop denne lille episode viser, at der er tale om militarisering, og det forekommer mig, at det bliver mere synligt, når man betragter andre sider i lovforslaget, bl. a. forslaget om at forøge den årrække, hvori man står i lægdsrullen. Tidligere var det dog sådan, at man slap ud efter 20 år, og de aller fleste har følt en vis lettelse ved at blive fri for tilhørsforholdet til rullen. Nu derimod kan man holdes i rullen indtil det 50. år. Det står mig ikke klart, om man vil stryge i stor stil på et tidligere tidspunkt, men lovforslaget er i hvert fald affattet således, at man kan holde alle i lægdsrullen indtil det 50. år, og det forekommer mig at være ganske urimeligt.

Jeg vil i denne forbindelse gerne rejse det spørgsmål, om der sker nogen ændring i hjemsendte soldaters rettigheder angående afrejse til udlandet, eller om der tænkes gennemført — eller er gennemført — ekstra begrænsninger i så henseende, altså begrænsninger udover dem, der hidtil har været.

Et andet spørgsmål, jeg også gerne vil rejse

i denne forbindelse, er spørgsmålet om bedriftsværnene. Jeg ved meget vel, at der hverken i de forslag, der her er til behandling, eller i loven om hjemmeværnet står noget om bedriftsværn, men det forekommer mig, at efter den måde, hvorpå man organiserer de bedriftsværns arbejde, der allerede er oprettet, må der være tale om noget andet end de bedriftsværn, der er omtalt i civilforsvarsloven. I denne er der netop tale om bedriftsværn, der skal oprettes for at modvirke de krigsskader, der kan være forvoldt, og der står udtrykkeligt om civilforsvarskorpset, at det ikke skal være bevæbnet. Men nu kommer man med bedriftsværn, for hvis vedkommende der er tale om bevæbning og også om indførelse af en vis rapportvirksomhed. Disse bedriftsværn har absolut ikke befolkningens sympati. Det gælder for bedriftsværnene, som det gælder for hjemmeværnet, at de bredeste lag i befolkningen ikke ønsker at indtræde i dem; man billiger ikke den politik, som er baggrund for disse ordninger, og man ønsker ikke at påtage sig de byrder, der her er tale om; det kan man jo se både ved den ene og den anden hvervekampagne. Men meget få kan se, hvilket pres der lægges på folk for at få dem til at indtræde i de forskellige organisationer.

Jeg hører fra forskellige arbejdspladser, at der lægges et kolossalt pres på arbejderne for at få dem til at indtræde i bedriftsværnene. Man truer dem faktisk med alle mulige ulykker, hvis de ikke indtræder. Det forekommer mig, at der trænges til en forklaring på, hvad det er, der foregår omkring de bedriftsværn, der oprettes, og til en forklaring på, hvad disse værns særlige opgaver er. Det falder mig meget vanskeligt at forstå, at sådanne værns medlemmer skal have indberetningspligt, skal afgive rapporter om, hvad der tales om, og om, hvordan stemningen under disse forhold er på arbejdspladser. Det kan dog ikke være af hensyn til fabrikkens beskyttelse, det kan ikke være af hensyn til beskyttelse mod virkningerne af krigshandlinger, det må have andre formål. Hvor går sådanne rapporter hen? Går de til politiet? Går de til hjemmeværnet? Går de til militæret, eller hvor havner de? Alle, der er udsat for at blive presset ind i disse korps, alle, der arbejder med dem, er interesseret i at få klarhed over forholdene, og derfor spørger jeg og håber, at rette vedkommende vil svare.

Under første behandling rejste jeg kravet om, at man fik en samling på alle de krigsmæssige udgifter, der findes på finansloven. Jeg går ud fra, at man har undladt at